

ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА УПРАВА – СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ
у сарадњи са Друштвом архитеката Београда

ПРОГРАМ КОНКУРСА
за јавни међународни отворени двостепени конкурс
за израду идејног решења за спомен-обележје Зорану Ђинђићу
на Студентском тргу у Београду

март 2017

ПРОГРАМ КОНКУРСА
за јавни међународни отворени двостепени конкурс за израду идејног решења за
спомен-обележје Зорану Ђинђићу на Студентском тргу у Београду

Расписивач /Наручилац/ конкурса
Град Београд, Градска управа – Секретаријат за културу
www.beograd.rs

Спроводилац конкурса
Друштво архитеката Београда, Кнеза Милоша 7/III, Београд
www.dab.rs

Садржај

УВОД

1. ПОВОД И ЦИЉ ИЗРАДЕ КОНКУРСА

2. ПОДАЦИ О ПРОСТОРУ

2.1 Постојеће стање

2.1.2 Опште карактеристике простора

2.1.2 Постојеће стање

2.1.3 Реконструкција

2.2 Природне карактеристике – клима и зелене површине

2.3 Историјат простора, градитељско и културно наслеђе

3. КОНКУРСНИ ЗАДАТАК

3.1 Опште смернице

3.2 Позиција спомен-обележја, просторна и димензионална ограничења

3.3 Препоруке за однос према градитељском и културном наслеђу

3.3 Смернице за први и други степен конкурса

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ РАДОВА

5. ПРАВИЛА КОНКУРСА

5.1 Услови за учешће на конкурс

5.2 Услови за спровођење конкурса

5.3 Садржај конкурсног рада

5.4 Начин техничко-обликовне обраде конкурсног рада

5.5 Садржај изјаве конкурената

5.6 Конкурсни рокови

5.7 Врста и висина награда

5.8 Састав жирија и известиоци

5.9 Правне и финансијске последице за врсту и висину награде и услови заштите ауторских права и преноса имовинских права аутора на инвеститора

ПРИЛОЗИ УЗ ПРОГРАМ – ПОДЛОГЕ И ПРАТЕЋА ДОКУМЕНТАЦИЈА

УВОД

Зоран Ђинђић је био филозоф, интелектуалац, дисидент током комунистичке владавине у Југославији (СФРЈ), борац за демократију, реформатор, први посткомунистички градоначелник Београда, председник прве транзиционе владе у Србији и реформатор који је сањао модерну и успешну српску државу, у европској заједници народа.

Ђинђић је прешао пут од научника и филозофа, преко политичара, до државника. Премда иде у ред неколицине најобразованијих Срба који су се последњих двеста година бавили политиком и практичним друштвеним питањима, у борби за тумачење Ђинђићеве заоставштине истраживаче и шире кругове заинтересованих много је више занимала његова личност и карактер него, у многим димензијама, знатно и поштовања вредно дело које је као научник, филозоф, преводилац и оштроумни посматрач времена и прилика оставио за собом. За живота још и више: брзином доношења одлука и интелигенцијом засењивао је дубоке темеље, образовање и ширину погледа коју је поседовао.

За његовог живота у први план су избијале особине динамизма, неуобичајено висока радна етика за наш менталитет која је ишла до крајњих граница психо-физичког напрезања...“оно што сада спавам крадем од живота“, говорио је...Био је изнад свега реформатор који је видео све заостатке и недостатке друштва у Србији: још и више, журио је са променама говорећи да Србија нема више времена за губљење да се сврста у ред напредних, демократских и слободарских друштава. Улазио је храбро и у личне ризике, у судару са другачијим уверењима, заосталашћу и учмалашћу средине, недовршеним реформама... са задртим, преамбициозним појединцима и групама који од себе нису видели најбоље интересе целине нашег друштва.

У свом политичком ангажману Зоран Ђинђић је крајем XX и почетком XXI века био креатор и носилац реформске политике у Србији. Он је локалне проблеме Србије повезао са глобалним процесима. "Решење је у потпуно новој концепцији српске политике. На крају овог миленијума морамо учинити све да се у Србији коначно заврши идеолошки 19. век. Социјализам и национализам као доминантне мобилизирајуће и интегративне идеологије, морају бити замењене истински интегративном политиком. Требају нам програмске концепције, не идеологије." .... процес а не чин, али и јасан правац.

"Ми смо веома активан народ, индивидуалистички, радознао, веома компетитиван. Све су то особине које су веома западне. Ми, међутим, нисмо само европски народ, имамо у себи елементе Истока и Запада. Ја свој главни задатак видим у томе да поларизујем овај менталитет, како себе не бисмо више видели као део некакве светске завере, већ напросто као део веома компликованог света...."

"Србија мора поново да постане нешто. Најпре у региону, а онда и у европским размерама. Услов за то су корените реформе. Треба нам слободно предузетништво, за које постоје и људи и мотивација, али за које нема системских услова. Треба нам нов концепт државне управе. Државна управа, укључујући владу и министарства, мора да функционише као модерно предузеће. А то значи, према начелима резултата, ефикасности, штедљивости, коришћења најсавременијих информационих система. Треба нам реформа школског система, здравства, пензионог осигурања. Лакше би било навести све оне области којима не требају суштинске промене. Србији треба нова политика".

„Ако желимо да нешто урадимо морамо да будемо енергични, одговорни и ефикасни и да не бежимо од тешких одлука већ да им идемо у сусрет.“ Ове речи су у складу са приступом политици који је неговао Ђинђић.

Поседовао је све три особине које стварају политичара, страст, добро процењивање и осећај одговорности: као аутентични човек, пре свега, ујединио је у себи етику уверења са етиком одговорности. Ништа мање од својих критичара био је свестан значаја историје, традиције и идентитета; додуше, за њега историја није била прибежиште за налажење сваковрсних оправдања за незнање и инертност, него путоказ за деловање и прометејски активизам... Појединац, а не колектив, јесу мера слободе било ког друштва, Ђинђић није имао дилему; зато је и био кадар да води политику дисконтинуитета за коју тадашње друштво, нажалост, углавном није било спремно, осим на речима.

Зоран Ђинђић је убијен у атентату 12. марта 2003. године.

Четрнаест година после његовог убиства Србија је кандидат за чланство у Европској унији, успешно преговара о свом чланству отварајући нова поглавља, поново је водећа земља региона која је поштована у међународној заједници.

Одајући му признање и почаст за велики допринос успеху наше земље данас, председник Владе Републике Србије Александар Вучић предложио је да 12. марта 2018. године на петнаестогодишњицу његовог убиства да Република Србија и град Београд подигну споменик премијеру Зорану Ђинђићу на Студентском тргу у Београду, у близини места на којем је студирао и живео.

Одбор за подизање спомен-обележја Зорану Ђинђићу

1. ПОВОД И ЦИЉ ИЗРАДЕ КОНКУРСА

Непосредан повод за припрему и реализацију овог Конкурса представља Одлука Скупштине Града Београда о подизању спомен-обележја Зорану Ђинђићу, иницијатива Председника Владе Републике Србије Александра Вучића да се спомен-обележје подигне 12. марта 2018. године, на петнаест година од убиства премијера Зорана Ђинђића и одлука Одбора за подизање спомен-обележја Зорану Ђинђићу о расписивању јавног међународног конкурса за идејно решење спомен обележја на Студентском Тргу у Београду.

Циљ конкурса је добијање најквалитетнијег идејног решења за спомен-обележје Зорану Ђинђићу на Студентском тргу у Београду.

Задатак конкурса и смисао уметничког и програмског решења је достојно обележавање сећања на Зорана Ђинђића, на његов живот као и на дело и друштвене и историјске промене које је покренуо у Србији као и на трагичну смрт на улазу у зграду Владе Републике Србије 12. марта 2003. године.

Простор у коме треба осмислити спомен-обележје чини део реконструисаног Студентског трга који постаје пешачка зона а према пројекту архитекте Бориса Подреке.

Очекује се да то буде у језику савремене визуелне уметности.

Првонаграђени рад биће одабран за реализацију.

2. ПОДАЦИ О ПРОСТОРУ

2.1. Карактеристике простора

2.1.1 Опште карактеристике простора

Студентски трг је најстарији градски трг, ситуиран на потезу саобраћајне комуникације Васе Чарапића - Студентски трг - Узун Миркова, која повезује Трг Републике и Београдску тврђаву и одређен улицама Студентски трг и Браће Југовић, један је од најрепрезентативнијих јавних простора града и јединствен амбијент у најужем градском језгру.

Простор Студентског трга је, историјски посматрано, најстарији отворени јавни простор града, још од античких времена. Свака историјска епоха, без обзира на етничку доминацију, давала му је карактеристике јавне намене: од римског форума, преко турског гробља, аустријског вежбалишта, велике пијаце до целине данашњег трга, са доминантно саобраћајном функцијом у једном делу и ограђеним Академским парком, у другом.

Са пешачком зоном Кнез Михаилове улице, са којом је повезан преко Академског платоа и попречним пешачким везама и Тргом Републике, чини најзначајнији јавни простор града у смислу утицаја на урбани живот, са високом концентрацијом институција културе националног значаја, академских институција, као и угоститељских и комерцијалних садржаја.

2.1.2 Постојеће стање

Целина Студентског трга састоји се из две подцелине: југозападне - „трга“ и североисточне - Академског парка.

Простор „трга“, иако изузетног потенцијала као пешачки атрактивна зона, у постојећем стању девастиран је терминусом ЈГС - тролејбуском окретницом и присуством ограниченог али фреквентног моторног саобраћаја, па пешачке површине у овој зони имају углавном транзитну улогу.

Академски парк један је од најстаријих београдских паркова, природно добро, са богатом историјском и културном улогом.

Подцелину трга окружују и физички и амбијентално формирају објекти различитог периода настајања, стилски хетерогени, доминантно високих архитектонских, естетских и друштвених вредности, уључујући неколико споменика културе.

Северозападну границу трга чини:

- Зграда Етнографског музеја (г.и. – 1934.), *Студентски трг бр.13* и *Узун Миркова бр.2*

Југозападну границу трга формирају:

- Хотел “Square Nine” (г.и. – 2011.) *Студентски трг бр.9*
- Пословно стамбена зграда (г.и. – 1920-их) *Студентски трг бр.7*
- Зграда Коларчевог народног универзитета (г.и. – 1932.) *Студентски трг бр.5*
- Зграда Филолошког факултета (г.и. – 1922.) *Студентски трг бр.3*
- Капетан Мишино здање – Ректорат Београдског универзитета (г.и. – 1863; 1905) *Студентски трг бр.1*
- Зграда Филозофаког факултета (г.и. – 1977.) *Васа Чарапића бр.1* и *Чика Љубина бр.18* и *бр.20*, са Капетан Мишиним здањем формира микроамбијент Академског платоа

Југоисточну границу трга чини:

- Стамбено пословна зграда (г.и. – 1960-их) *Васе Чарапића бр.2*
- Североисточну границу трга чини:
- Академски парк, односно ограда парка (г.и. - 1930-их)

2.1.3 Реконструкција

Планираном реконструкцијом трга: изградњом подземне гараже и новог партерног уређења намењеног искључиво пешацима (уз изузетак интервентних возила) целина Студентског трга постаје интегрални део пешачке зоне центра Београда чиме се остварује, како у односу на хијерахијску позицију у граду, тако и у односу на историјске, урбанистичке и садржајне карактеристике простора, његов пун потенцијал.

Идеограм – нови Студентски трг и позиција споменика Зорану Ђинђићу

Студентски трг је највирулентнији градски простор у Београду. Овде долази до спајања различитих старосних група са разноликим социјалним и културним позадином. Присутством саобраћаја је овај простор декадирао из градског трга у саобраћајни чвор.

Овај трг је истовремено веза између градског зеленила Академског парка и главне пешачке артерије града, Кнез Михаилове улице.

Текстура и различити елементи трга заснивају се на синтези органског и строгог реда. Органски ред одређен је хетерогеном мустром тепиха пропорција 200м дужине и 30м ширине (цц. 1:6,6). Овим потезом се постиже ширење лонгитудиналне пропорције трга. Расветни стубови постављени у правилном размаку један од другог дефинишу строги ред уз истовремено чување облика хетерогеног тепиха. На овако дефинисаној текстури трга постављени су различити имплантати: Лapidариум испред Етнографског музеја; градска пергола која служи и као прекривач гаражних улаза, вентилацијских отвора, киоска као и meeting point-a; фонтана и споменик Зорану Ђинђићу. Осим бициклическог и саобраћаја возила хитних служби на тргу не постоји други моторни саобраћај.

Позиција споменика Зорану Ђинђићу одређена је уз помоћ две, једна другој насупрот постављене, осе. Прва се протеже од Калемегдана преко Узун Миркове улице до краја Студентског трга. Друга протиче у аналогном смеру Калемегдан осе, од Трга Републике преко Улице Васе Чарапића. Обе чине једну макро-визуелну координату. Попречно на ову перспективну линију пролази једна кратка оса, почев од споменика Петру Петровићу Његошу, дуж уске стране Студентског трга. Тачно на пресеку ове визуалне линије са другим двема градским, месту на коме се укрштају макро и микро визуре, налази се предложена позиција споменика Зорану Ђинђићу.

аутор реконструкције Студентског трга, Борис Подрека

2.2. Природне карактеристике – клима и зелене површине

Клима у Београду је умерено континентална, са четири годишња доба и око 2.096 сунчаних сати годишње. Количина падавина, просечно годишње је 669,5 mm, укључује кишу, град, ледену кишу и снег.

Предметно подручје припада топоклиматској зони Центар, коју карактерише просечна годишња температура од 12,3°C, средња минимална температура у јануару -1,3 °C, а средња максимална у јулу 27,2°C, у укупном распону од око -20,0°C до око 40,0°C, у екстремним ситуацијама. Број дана са температуром вишом од 25⁰C је 95 у години.

Простор Студентског трга оријентисан је дужом страном у правцу северозапад-југоисток, а краћом страном југозапад-североисток, што предвиђену микро локацију спомен-обележја чини изложену Кошави, за Србију и Београд карактеристичном југоисточном ветру средњег до јаког интензитета, просечне брзине 25 до 45км/ч, са олујним ударима до 130км/ч.

Академски парк – споменик природе, једина је значајна зелена површина у склопу Студентског трга и осим сопствених ботаничких вредности, изузетно доприноси квалитету микроклиме овог простора.

2.3. Историјат простора, градитељско и културно наслеђе

Студентски трг налази се у оквиру просторно културно-историјске целине „Историјско језгро Београда у Београду“, која кроз своје историјске слојеве од антике до савременог доба сведочи о настанку, развоју и идентитету Београда. Читаво ово подручје припада и културном добру „Антички Сингидунум“, које је утврђено за археолошко налазиште и истовремено се граничи са две, од укупно три, београдске просторно културно-историјске целине од изузетног значаја за Републику Србију - „Подручјем кнез Михаилове улице“, са југозападне стране и „Подручјем око Доситејевог лицеја“, са североисточне. Ове две културно-историјске целине својим материјалним и нематеријалним наслеђем, очуваном урбанистичком матрицом и градитељским фондом представљају материјална сведочанства прерастања Београда из оријентале варошице у европску престоницу модерне урбане структуре и репрезентативних здања. Спону између њих представља управо простор Студентског трга чији североисточни део заузима Академски парк заштићено природно добро - споменик природе и простор значајних културно-историјских, архитектонских и уметничких вредности. Простор целине трга, окружују и учествују у фомирању његовог јединственог урбаног лика неколико споменика културе и градитељских дела историјских, архитектонских, естетских и друштвених вредности, који у континуитету представљају својеврсно средиште универзитетске мисли, високообразовних и установа културе од националног значаја, као и јавни споменици знаменитим личностима националне историје, науке и културе Јосифу Панчићу, Доситеју Обрадовићу, Јовану Цвијићу и Петру Другом Петровићу Његошу.

У амбијенту трга, за подцелину у оквиру које ће се наћи и спомен-обележје које је предмет овог конкурса, посебно су значајни, као трајне вредности националне културне баштине, споменици културе:

- **Капетан Мишино здање**, *Студентски трг бр.1*, једна од најрепрезентативнијих београдских палата деветнаестог века. Саградио ју је капетан Миша Анастасијевић, чувени београдски трговац сољу и бродовласник, у периоду од 1857. до 1863. године, према плановима чешког архитекте Јана Неволе. Коначни кубични волумен у виду затвореног блока са унутрашњим двориштем здање је добило 1905. године. Порекло богатог декоративног репертоара на фасадама, може се тражити у византијским, готичким и рано-ренесансним архитектонским изворима. Још током изградње, зграда је завештана „отечеству“ за смештај више културних и просветних установа тадашње Кнежевине Србије. Данас се у њој налази Ректорат Београдског универзитета.
http://beogradskonasledje.rs/kd/zavod/stari_grad/kapetan_misino_zdanje.html
- **Зграда Коларчевог народног универзитета**, *Студентски трг бр.5*, саграђена је у од 1929. до 1932. године, на плацу задужбине Илије Милосављевића Коларца, по пројекту архитекте Петра Бајаловића. Много више него по својој стандардној

академској архитектури типичној за Београд тридесетих година прошлог века, зграда Коларчеве задужбине се вреднује по својој незаменљивој културној улози. Коларчев народни универзитет је значајан и као репрезент идеје о задужбинарству која је остала сачувана до нашег времена, а која је Београд обогатила неким од најрепрезентативнијих грађевина.

http://beogradskonasledje.rs/kd/zavod/stari_grad/zgrada_kolarcevog_narodnog_univerzita.html

- **Етнографски музеј**, *Студентски трг бр.13 и Узун Миркова бр.2*, саграђен 1933-1934. године по пројекту архитекте Александра Ђорђевића, за потребе некадашње Београдске берзе. Последњом реконструкцијом прилагођена је функцији музеја. По својим архитектонским особинама објекат припада зрелом модернистичком концепту. Као велика јавна грађевина на истакнутом положају у оквиру амбијента Студентског трга представља значајно дело архитектонско-урбанистичких вредности.

http://beogradskonasledje.rs/kd/zavod/stari_grad/etnografski_muzej.html

Академски парк, североисточна подцелина Студентског трга, је споменик природе – значајно природно добро, заштићено зарад очувања биоколошких, просторно-амбијенталних и културно-историјских карактеристика.

Изграђен је 1927. године, према пројекту архитекте Ђорђа Коваљевског, а 1930-их. године подигнута је ограда у неоренесансном стилу по пројекту архитекте Милутина Борисављевића. У парку се налазе споменици знаменитим личностима националне историје: Јосифу Панчићу, Доситеју Обрадовићу, Јовану Цвијићу. Испод парка је археолошко налазиште – римске терме из III и IV века.

3. КОНКУРСНИ ЗАДАТАК

3.1 Опште смернице и препоруке

Простор Студентског трга због наведених вредности које га одређују, неодвојив је сегмент урбанистичког, архитектонског и природног наслеђа Београда и у меморији града подручје посвећено универзитетској мисли, науци, образовању, култури, уметности и естетици.

Смисао спомен-обележја је достојно обележавање сећања на Зорана Ђинђића, на његов живот, дело и друштвене и историјске промене које је покренуо у Србији као и на трагичну смрт на улазу у зграду Владе Републике Србије 12. марта 2003. године.

Очекуј се да спомен обележје својим симболичким одређењем пренесе поруку сећања на Зорана Ђинђића, а својим естетским, обликовним и просторним квалитетима успостави складан однос са задатом просторном ситуацијом – постојећим и пројектом реконструкције предвиђеним вредностима простора, људима и градом и допринесе укупном квалитету амбијента.

Конкурс позива на слободу уметничке креације али и дијалог са окружењем уз уважавање вредности ширег просторног контекста, значајних визура из перспективе пешака, без угрожавања приступачности свим садржајима трга и непосредног окружења.

Спомен обележје треба да:

- буде уникатан, изванредан, амбициозан и осетљив дизајн који ствара место емоционалне снаге адекватне теми;

- буде логичан и хармоничан додатак постојећим вредностима простора и у складу са амбијентом предвиђеним реконструкцијом којом се трг трансформише у пешачку зону;
- пренесе поруку сећања и подстакне посетиоце на поштовање живота и дела Зорана Ђинђића и његове трагичне смрти;
- буде широко доступно и комуницира са свим корисницима простора - без обзира на старост, порекло, образовање, језик или знање о теми;
- буде материјализовано у адекватним материјалима у смислу трајности, безбедности, експлоатације и одржавања и
- да нову вредност простору.

Очекује се да дизајн спомен-обележја буде у језику савремене визуелне уметности.

Не очекује се да спомен-обележје има утилитарну вредност, али се та могућност не искључује.

3.2 Позиција спомен-обележја, просторна и димензионална ограничења

Предвиђена позиција спомен обележја, у оквиру реконструисаног Студентског трга је у зони визуелне осовине Калемегдан – Студентски трг – Трг Републике и попречно на њу постављене осе Споменика Петру Петровићу Његошу. Споменик Петру Петровићу Његошу и Спомен-обележје Зорану Ђинђићу биће визуелно повезани плочама од тамног камена како је приказано на графичким прилозима у оквиру Графичких дигиталних подлога: *Идејно решење реконструкције Студентског трга – планови*. **Позиција будућег спомен обележја приказана је на графичким прилозима у виду светло сиво шрафираног квадрата и не имплицира његов карактер нити димензије.** Ширина површине од тамног камена која повезује споменике је око 5.0м.

Висина спомен-обележја није унапред одређена, нити ограничена, очекује се да уз поштовање упутстава из конкурсног задатак, висина одговара карактеру предложеног решења.

У оквиру прилога *Идејно решење реконструкције Студентског трга – просторни приказ*, сврха симулације спомен-обележја, у виду провидне призме, је само приказ његове позиције без импликација његовог карактера, волумена и габарита

3.3 Препоруке за однос према градитељском и културном наслеђу

- Спомен обележје лоцирати у простору реконструисаног Студентског трга, у осци садашње Васине улице и постојећег споменика Петру II Петровићу Његошу на платоу Филозофског факултета у Београду;
- Обликовање, димензије и материјализацију спомен обележја ускладити са пројектним решењем реконструкције трга, уз услов да се адекватним решењем да нова вредност простору, без угрожавања или умањивања постојећих вредности;
- Спомен обележја не сме реметити приступачност споменицима културе и постојећим јавним споменицима, њихово сагледавање и визуре, као и приступ Академском парку и сагледавању ограда парка;
- Препоручују се савремена решења сведених форми и материјализације;

3.4 Смернице за први и други степен конкурса

Конкурсни елаборат у првом степену конкурса треба да садржи све елементе који јасно одређују концепт предложеног решења спомен-обележја и омогућавају његово вредновање према дефинисаним критеријумима (*тачка 4. критеријуми за оцену радова*), посебно везано за идеју интерпретације теме и карактер решења у естетском, обликовном и просторном смислу укључујући и однос са окружењем.

Конкурсни елаборат у другом степену конкурса треба да садржи све елементе који јасно одређују предложено идејно решење спомен-обележја и омогућавају његово вредновање према дефинисаним критеријумима (*тачка 4. критеријуми за оцену радова*), посебно везано за идеју интерпретације теме и симболичко одређење, обликовне и просторне карактеристике, однос према ужем и ширем контексту и корисницима простора, допринос укупном амбијенту, материјализацију, техничко-технолошке карактеристике укључујући и физичку реализацију и експлоатацију.

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ РАДОВА

Поред усклађености рада са програмом и конкурсним задатком Жири ће вредновати предложена решења на основу следећих критеријума:

- однос према теми - значењски квалитети решења
- оригиналност идеје, уверљивост и комуникативност решења
- естетски, ликовни и обликовни квалитети решења
- однос према контексту – непосредном и ширем окружењу, културном наслеђу и специфичностима простора
- квалитативни допринос укупном амбијенту
- техничко-технолошке карактеристика решења, материјализација, експлоатација, одржавање
- јасноћа приказа и образложења
- изводљивост предложеног решења

5. ПРАВИЛА КОНКУРСА

5.1. Услови за учешће на конкурс

Право учешћа на конкурсима имају стручна физичка лица са стеченим формалним образовањем у области ликовних уметности, примењених уметности, дизајна, архитектуре и пејзажне архитектуре, као и уметници са референтним уметничким делима, без обзира на њихову територијалну припадност и њихове личне особине. Учесници конкурса имају слободу да у своје тимове, укључе стручњаке из других струка који би својим стручним ставовима и знањима допринели унапређењу конкурсних решења, као и студенте ликовних и примењених уметности архитектуре, пејзажне архитектуре и дизајна.

Учесник на конкурсима не може бити лице које је непосредно ангажовано на припреми и спровођењу Конкурса, односно уколико је у сродству или непосредно сарађује са истим, као ни лице које је у управи или је запослено код органа који расписује Конкурса.

Обавезни услови за учешће на конкурсима

- Конкурсни рад мора бити достављен на време и на начин утврђен расписом конкурса.

- Конкурсни рад мора бити израђен на начин техничко-обликовне обраде и садржати све делове одређене расписом конкурса.

5.2. Услови за спровођење конкурса

Сваки учесник конкурса који је званично преузео конкурсну документацију стиче право учешћа на конкурс.

Предајом рада сваки учесник прихвата пропозиције овог конкурса.

5.3. Садржај конкурсног рада

Први степен конкурса

Текстуални део

Образложење концепта решења на до 6 страна А4 формата садржи:

- објашњење креативне идеје конкурсног решења и опис концепта решења
- умањене графичке прилоге

Графички прилози

Графички приказ идеје и концепта решења у одговарајућој размери на до 3 Б2 формата

- приказ идеје и концепта решења - 2д и 3д
- прикази концепта решења у контексту окружења - 2д и 3д

Прилози по избору конкурената.

Други степен конкурса

Текстуални део

Образложење идејног решења на до 10 страна А4 формата садржи:

- образложење идејног решења са аспекта интерпретације теме, обликовања, успостављених односа са окружењем и корисницима простора, доприноса квалитету амбијента...
- технички опис идејног решења: материјализација, конструкција, осветљење, технологија, одржавање
- умањене графичке прилоге
- фотографије физичког модела

Графички прилози

- Графички приказ спомен-обележја у контексту окружења
  - просторна диспозиција (ситуација, партер, изгледи) Р 1:100 / 1:200
  - просторни приказ – минимално 3
- Графички приказ спомен-обележја
  - основа са партером Р 1:20
  - карактеристични пресеци Р 1:20
  - сви изгледи Р 1:20
  - просторни приказ – минимално 3
  - карактеристични детаљи Р 1:10 / Р 1:5
- Физичка модел (макета) рада у адекватној размери димензија не већих од 500x500x500мм. Уколико је карактер решења спомен-обележја такав да се физичким

моделом неможе на сврсисходан начин приказати, дозвољена је просторна симулација спомен-обележја кроз адекватан медиј или комбинацију медија.

Прилози по избору конкурената.

Сви наведени елементи и прилози конкурсног елабората, текстуални и графички прилози наведеног садржаја, представљају обавезне делове конкурсног рада. Радови који не садрже наведене елементе и прилоге неће бити разматрани.

5.4. Начин техничко-обликовне обраде конкурсног рада

Први и други степен конкурса

Текстуални део

- Текстуално образложење на до повезано у свеску А4 формата доставити у 6 примерака.
- Текстуално образложење мора бити означено истом шифром као графички део од пет бројева у горњем десном углу насловне стране, фонт Arial, Bold, 30.
- Језик конкурса је за домаће учеснике српски а за иностране учеснике енглески., текстови морају бити у фонту Arial величине 11 пункта.

Графички део

- Графички прилози се достављају на формату Б2, 500 x 707 мм,
- Сви графички прилози морају бити означени шифром у горњем десном углу, фонт Arial, Bold, 50.
- Графички прилози се каширају на пени пени 5мм дебљине

Физичка макета рада (прилаже у другом степену конкурса) у адекватној размери димензија не већих од 500x500x500мм.

Сви прилози, графички, текстуални, медији за дигитални запис (CD / флеш меморија), морају бити упаковани у непрозирну мапу у којој мора бити и списак свих прилога и две затворене коверте (АУТОР и ПОДАЦИ ЗА КОНТАКТ). На спољашњој страни мапа се означава само шифром рада од пет бројева, фонт Arial, Bold, 50. Физичка макета рада (прилаже се у другом степену конкурса) мора бити упакована у непрозирну кутију, на спољашњој страни означена само шифром рада од пет бројева, као и мапа, фонт Arial, Bold, 50.

Коверте се означавају шифром у горњем десном углу.

- Коверта са назнаком "АУТОР" треба да садржи шифром означену и потписану *Изјаву конкурената*.
- Коверта са назнаком "ПОДАЦИ ЗА КОНТАКТ", садржи шифром означен списак са именима чланова ауторског тима и сарадника и податке о адреси за контакт (поштанској и е-mail) и броју контакт телефона.

Учесник може предати само један конкурсни рад. Конкурсни рад садржи само једно решење и варијанте решења нису дозвољене.

Сви садржаји конкурсног рада: графички део, текстуални део, коверте, изјаве и мапа, означавају се истом шифром.

Све прилоге, текстуалне и графичке обавезно је доставити и у електронској форми, у pdf формату, у резолуцији од 300dpi, на CD-у или на флеш меморији.

Техничко обликовна обрада конкурсног елабората према наведеном опису и захтеву, димензији и броју примерака је обавезни садржај конкурсног рада. Радови који не садрже горе наведене и захтеване елементе и прилоге неће бити разматрани.

5.5. Садржај изјаве конкурената

Конкурентом се сматра сваки учесник (аутор/ауторски тим) који је предао конкурсни рад у складу са овим Програмом конкурса.

Садржај Изјаве конкурента, обухвата следеће:

- Име и презиме (аутора/чланова ауторског тима; сарадника), адреса из л.к. и бр. личне карте.
- Потписе аутора/чланова ауторског тима и сарадника.
- Изјава о прихватању услова конкурса и начину расподеле награда.
- Изјава сагласности о евентуалној даљој разради конкурсног рада уколико је награђен или откупљен.
- Начин расподеле евентуалне новчане награде дате у процентима са подацима за уплату за наведена лица (ауторе и сараднике).
- Изјаву о сагласности да се на изложби радова и у каталогу објави име(на) аутора и у случају да није међу награђеним и откупљеним конкурсним радовима.

5.6. Конкурсни рокови

- **Почетак конкурсног рока** **10.03.2017.**
Конкурсна документација преузима се на веб-порталу Управе Града Београда - Секретаријат за културу www.beograd.rs и интернет страни Друштва архитеката Београда www.dab.rs
- **Рок за постављање питања је до** **30.04.2017.**
Питања се могу постављати на адресу sas-dab@eunet.rs.
Одговори Жирија на постављена питања ће бити постављена на интернет страни Друштва архитеката Београда, интернет страни Управе Града Београда - Секретаријат за културу у року од седам дана од истека рока за постављање питања и исти ће бити доступни на интернет странама до рока за предају радова.
- **Рок за предају радова у првом степену конкурса је** **15.06.2017.**
до 15,00 часова, без обзира на начин предаје (непосредно или поштом) у просторијама Друштва архитеката Београда, Београд, Кнеза Милоша 7/III.
Уколико се конкурсни рад шаље поштом, а из формалних разлога рада потребно је навести пошиљоца, име, презиме, назив и адреса који су наведени на омоту конкурсног рада под „пошиљоца“, не смеју у имену, презимену, називу ни адреси бити исти са било којим од тих података везано за аутора (чланове аторског тима) конкурсног рада нити упућивати на њих.
- **Објављивање резултата конкурса у првом степену о избору највише шест радова за други степен конкурса** **30.06.2017.**
Резултати ће бити објављени на веб-порталу Управе Града Београда - Секретаријат за културу и интернет страни Друштва архитеката Београда
- **Почетак другог степена конкурса за изабране учеснике** **30.06.2017.**
- **Рок за предају радова у другом степену конкурса је** **28.09.2017.**

до 15,00 часова, без обзира на начин предаје (непосредно или поштом)

▪ **Објављивање резултата конкурса у другом степену** **16.10.2017**

Резултати ће бити објављени на веб-порталу Управе Града Београда - Секретаријат за културу и интернет страни Друштва архитеката Београда

- Изложба конкурсних радова и јавна дискусија о резултатима конкурса биће ораганизована најкасније 45 дана након објављивања резултата конкурса у другом степену.
- О термину за подизање ненаграђених конкурсних радова учесници ће бити обавештени на сајту Управе Града Београда - Секретаријат за културу и Друштва архитеката Београда.

Награђени и ненаграђени радови, са извештајем Жирија биће публиковани електронском формату на веб-порталу Управе Града Београда - Секретаријат за културу и/или интернет страни Друштва архитеката Београда у року од 45 дана од дана објављивања резултата Конкурса. Уз све радове биће објављени основни подаци (шифра рада, награда, препорука за откуп, пласман у ужи избор), те име(на) аутора уколико другачије није назначено у пријави за Конкурс.

5.7. Врста и висина награда

Уколико до утврђеног рока пристигне најмање 10 (десет) радова који одговарају пропозицијама конкурса за други степен биће одабрано 6 (шест) радова.

Награде у укупном износу нето наградног фонда од 19.000€ биће додељене према следећој расподели:

- прва награда 8.000 €
- друга награда 5.000 €
- трећа награда 3.000 €

и три једнаковредна откупа од по 1.000 €.

Исплате награда откупа за радове чији аутори имају пребивалиште на територији Републике Србије исплаћују се у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања.

Првонаграђени рад биће одабран за реализацију.

Жири има право и другачије расподеле награда у оквиру предвиђеног наградног фонда.

Инвеститор се обавезује да ће исплату за изабране и награђене конкурсне радови извршити према одлуци Жирија, а у складу са Конкурсном документацијом - расписом у року од 45 дана од дана потврђивања Одлуке жирија од стране Одбор за подизање споменика Зорану Ђинђићу.

5.8. Састав жирија и известиоци

Предсеник жирија

Проф. Борис Подрека, архитекта

Чланови жирија

Академик Душан Оташевић, сликар

Академик Владимир Величковић, сликар

Проф. Чедомир Васић, сликар

Милутин Фолић, архитекта, главни урбаниста града Београда

Заменик члана жирија

Милена Јефтић Ничева Костић, ликовни уметник

Секретар жирија

Ана Главички, Друштво архитеката Београда

5.9. Правне и финансијске последице за врсту и висину награде и услови заштите ауторских права и преноса имовинских права аутора на инвеститора

- Конкурент, (аутор/ауторски тим) предајом конкурсног рада, прихвата услове конкурса и пристаје на јавно излагање и публикување рада. Ауторски тим чине потписници конкурсног рада, коаутори, и тиме носиоци свих заједничких ауторских права.
- Конкурент је, током трајања конкурса, дужан држати свој рад анонимним, до објаве резултата конкурса.
- Расписивач/спроводилац конкурса не одговара за оштећења конкурсних радова настала транспортом, радом жирија, као и постављањем изложбе конкурсних радова.
- Конкурент се сматра аутором конкурсног рада и задржава сва ауторска права у вези са истим. Расписивач конкурса доделом награде/откупа конкурсном раду стиче право власништва само над тим примерцима рада.
- Расписивач стиче искључиво право на даље коришћење ауторског дела за конкурсом предвиђену сврху. Расписивач се обавезује да ће истицати име Аутора у свим објавама и приказима одабраих конкурсних радова.
- Аутори задржавају право на публикување својих радова.
- Расписивач има права да користи све пристигле радове, да их публикује и промовише, у целини или у деловима, као резултате конкурса.
- Конкуренти треба да имају у виду да се сваки део материјала предатог конкурсног рада, као и конкурсни рад у целини, могу користити у промотивне сврхе. Ово укључује, али се не ограничава на, јавне изложбе, онлине изложбе, саопштења за медије који се односе на конкурс или, у општем смислу, на пројекат који је предмет конкурса.

ПРИЛОЗИ УЗ ПРОГРАМ

Информативни графички прилози

- Ортофото снимак
- Фотодокументација

Графичке подлоге

/ извод из идејног решења реконструкције Студентског трга, арх. Бориса Подрека /

- Идејно решење реконструкције Студентског трга - планови (pdf формат)
- Идејно решење реконструкције Студентског трга – просторни приказ (jpg формат)

Текстуални прилози

- Др Зоран Ђинђић – Биографски подаци
- Смернице завод за Заштиту споменика културе Града Београда

У Београду, 29.03.2017.

Жири конкурса

Проф. Борис Подрека, архитекта

Академик Душан Оташевић, сликар

Академик Владимир Величковић, сликар

Проф. Чедомир Васић, сликар

Милутин Фолић, архитекта, главни урбаниста града Београда